

Project 'Koolstofboeren 2017 – 2018

Overzicht van opmerkingen en suggesties vanuit de 'Sessies met boeren'

Beleid en wet- en regelgeving:

- Bodem organische stof is iets van lange adem. Voor boeren is het van groot belang dat de kaders waarbinnen ze moeten opereren (beleid, wetten etc) helder zijn, voor langere tijd vastliggen en niet steeds veranderen.
- Experimenteerruimte, met behapbare regeldruk, ook buiten de huidige wet- en regelgeving om.
- Voor de visie van LNV mbt Kringlooplandbouw ervaart men in de praktijk juist hindernissen vanuit 'Den Haag'; die biedt weinig ruimte voor meer kringlopen. Voorbeelden:
 - compostaanvoer en mestwetgeving
 - bescherming van blijvend grasland (na 5 jaar na inzaai mag men niet zomaar grasland omzetten in akkerland) leidt ertoe dat boeren hun grasland juist wél om de 5 jaar ploegen zodat ze die beperking niet krijgen.
 - Zaai van (bv) rogge-wintererwten als groenbemester die in mei geoogst wordt, in combinatie met kort-seizoens-mais, leidt tot hogere organische stof in de bodem dan standaard maisteelt, maar is niet toegestaan omdat de lijst van toegestane groenbemesters zeer beperkt is.
- Behoeftte aan langjarige veldexperimenten om de effecten van verschillende grondbewerkings- en bemestingsstrategieën met elkaar te kunnen vergelijken. Terwijl de praktijk en het onderzoek daar al lang om vragen, wordt dit vanuit het beleid zeer beperkt gefinancierd.
- Ruimere mogelijkheden om op eigen erf te composteren met materiaal uit de omgeving

Methodisch:

- Meetbaarheid organische stof. Zoeken naar geschikte methode of naar werkbare alternatieven voor het afrekenen op resultaat

Technisch:

- Spanningsveld tussen koolstofopbouw op de lange termijn enerzijds en stikstofvraag op de korte termijn anderzijds. Toediening van C heeft effect op N-beschikbaarheid voor het

gewas, en daar dient rekening mee te worden gehouden. Een model als NDICEA kan daarbij helpen.

- Sterk wisselende compostkwaliteit (vooral visueel, plastic e.d., maar ook garanties mbt onkruidzaden). 'Eerste vrachtwagen is conform afspraak, de laatste is vuilnis'
- Voor de melkveehouderij (waar het meest te behalen is): maatregelen moeten vooral gericht zijn op maximaliseren van de productie van organische stof van eigen bedrijf en behoud daarvan op het bedrijf/in eigen grond (dus niet aanvoer van compost maar meer blijvend grasland of diep wortelende gewassen).
- Duidelijkheid over baten/lasten van bij voorbeeld groenbemesters, maar eigenlijk meer algemeen baten van toename organische stofgehalte in de grond. Er zijn vrijwel geen cijfers voorhanden op basis waarvan een teler zegt: ik heb er vertrouwen in dat deze investering (compost, groenbemester, ...) op termijn zus en zoveel extra opbrengsten of besparingen oplevert. (variant op wens naar langjarige veldproeven.)
- Aanvoer dierlijke mest: maar al te vaak weet je pas twee weken na uitrijden wat de gehalten waren, en dat is soms een onaangename verrassing. Dit is deels een logistiek vraagstuk: wie slaat de mest op tussen analysemoment en toediening.
- Aanvoer drijfmest: angst dat de verschillende vrachtwagens een verloop aan gehalten laten zien (bij voorbeeld 1e lading veel dunner dan laatste lading) waardoor de gemiddelde cijfers wel kloppen maar de verdeling van de mineralen over het perceel slecht is. (voorziene technische oplossing, nog niet voorhanden: realtime meting van N-gehalte waarbij niet een vaste hoeveelheid mest per gereden meter wordt toegediend maar een vaste hoeveelheid stikstof. (En als je dan ook de K en de P realtime meet kun je die metingen omzetten in een taakkaart en op basis daarvan weer de verschillen in P- en K-gift compenseren met een gedoseerde meststrooier op basis van de taakkaarten. Toekomstmuziek, maar technisch al bijna haalbaar.)
- Onduidelijkheid over waar de meeste winst te behalen valt: bij het toevoeren van organische stof of bij het verminderen van de afbraak (door minder intensieve grondbewerking). Is belangrijk, want een goed uitgevoerd algemeen verminderde grondbewerking kan geld uitsparen terwijl organische stof aanvoeren vaak geld kost.